C/2024/1564

5.3.2024 г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Стратегическото значение на финансовия сектор на ЕС — Как да се подобрят анализът и оценката?“

(становище по собствена инициатива)

(C/2024/1564)

Докладчик: **Antonio GARCÍA DEL RIEGO**

Решение на пленарната асамблея	25.1.2023 г.
Правно основание	Член 52, параграф 2 от Правилника за дейността
	Становище по собствена инициатива
Компетентна секция	„Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“
Приемане от секцията	15.11.2023 г.
Приемане на пленарна сесия	13.12.2023 г.
Приемане на пленарна сесия №	583
Резултат от гласуването	
(„за“/„против“/„въздържал се“)	198/0/3

1. **Заключения и препоръки**

1.1. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) подкрепя развитието на по-конкурентоспособна икономика като ключов приоритет за създателите на политики. Банковият сектор е основен фактор за тази амбиция предвид важната му роля за финансирането на икономиката на ЕС и е от жизненоважно значение за стратегическата автономност на ЕС и екологичния и цифровия преход.

1.2. ЕИСК признава, че финансовата стабилност е необходима предпоставка за растеж и конкурентоспособност, тъй като чрез нея се предотвратява поглъщането на публичен и частен капитал за спасителни мерки за фалирали банки и се защитава икономиката като цяло от съпътстващите смущения и страничните щети.

1.3. ЕИСК напълно подкрепя многообразието на банковия сектор на ЕС, включващ банки с различен размер, структури на собственост и бизнес модели, което допринася значително за неговата устойчивост. Това изисква пропорционален подход към регулирането, без да се прави компромис с надеждните капиталови изисквания, като същевременно се гарантира, че секторът е винаги под надзора на единния надзорен механизъм (ЕНМ).

1.4. ЕИСК приветства въвеждането на проверка на конкурентоспособността и счита, че нейните четири измерения следва да бъдат съчетани със специфичните характеристики на финансовия сектор. Тя следва да служи като мярка за контрол, за да се гарантира, че с предложенията се подкрепят повишена конкурентоспособност, повече работни места и устойчив растеж. Проверката на конкурентоспособността обаче не трябва да се използва за обосноваване на отклонения от международните стандарти, за чието прилагане ЕС е поел ангажимент, като например рамката Базел III.

1.5. Проверката на конкурентоспособността е от особено значение за банковия сектор на ЕС, чиито резултати през последното десетилетие са значително по-лоши от тези в други големи икономики. Тя следва да служи като инструмент за мониторинг, за да се гарантира, че новите предложения оказват положително въздействие върху конкурентоспособността, което да доведе до повече работни места и устойчив растеж. ЕИСК отбелязва, че най-голямата банка в САЩ има пазарна капитализация, еквивалентна на десетте най-големи банки в ЕС, и че през 2022 г. общият пазарен дял в ЕС на четири инвестиционни банки от САЩ възлиза на 58 %. Важно е да има ефективни корпоративни и инвестиционни банкови услуги в ЕС, като се има предвид рискът чуждестранните банки да прекратят дейността си в ЕС в случай на сътресения на пазара и по този начин да се застраши корпоративният достъп до жизненоважни ресурси.

1.6. Проверката на конкурентоспособността би могла да обхваща елементи, свързани с поддържането на еднакви условия на конкуренция, за да се гарантира, че банките в ЕС, които извършват дейност в редица юрисдикции, могат да се конкурират при равни условия с местните банки на всеки от своите целеви пазари. Важно е да се разгледа внимателно дали предложеното законодателство допринася за стабилността на финансовите пазари и да се направи оценка както на начините за по-нататъшно интегриране на пазарите на ЕС и привличане на инвестиции от чужбина, така и на начините, по които финансовият сектор подкрепя растежа. И накрая, следва да се установи набор от показатели, за да се оцени степента на цифровизация и дълбочината на финансирането.

1.7. Оценките следва да анализират въздействието на новото законодателство върху инвестициите, трансграничната дейност, признаването на банковите бизнес модели и запазването на еднакви условия на конкуренция. Това ще гарантира конкурентоспособен банков сектор, който дава възможност за стратегическа автономност и е в състояние да мобилизира необходимите ресурси за екологичната и цифровата трансформация.

1.8. ЕИСК изразява съгласие със загриженост на Европейския парламент, че Комисията не е разработила методология, която да обхваща кумулативното въздействие на последващите предложения върху конкурентоспособността, и призовава за прилагане на проверката на конкурентоспособността в законодателните пакети и в работната програма на Комисията като цяло.

1.9. ЕИСК счита, че представителството на заинтересованите страни в оценките на въздействието (ОВ) е слабо и както процесът, така и практическият резултат от тези консултации обезсърчават участието.

1.10. ЕИСК насърчава засилването на системното събиране, наблюдение и оценка на критични данни, които да бъдат отразени по подходящ начин в последващата оценка на инициативите. Той призовава и за повече усилия за насърчаване на участието на заинтересованите страни в бъдещи консултации чрез по-добро представяне на начина, по който техните мнения са включени в оценките на въздействието.

1.11. Европейската комисия би трябвало да изясни използваните методи с оглед запазване на различните цели, качество и отчетност както на предварителните, така и на последващите действия в дългосрочен план.

2. **Контекст**

2.1. Европейският съюз участва в процес на дълбока трансформация на своята икономика и промишленост, за да остане конкурентоспособен и да осигури растеж и просперитет, за постигането на които наличието на добре функциониращa и стабилна финансова система е от решаващо значение.

2.2. На 5 април 2022 г. Европейският съвет подчерта необходимостта от съсредоточаване върху това финансовият сектор на ЕС (банки, застрахователни дружества и управители на активи) да стане силен, конкурентоспособен и устойчив, да обслужва реалната икономика и да избягва рисковете, произтичащи от прекомерната зависимост от финансови институции и инфраструктура от трети държави ([1]).

2.3. Банковият съюз и съюзът на капиталовите пазари (СКП) остават незавършени. Финансовите пазари в ЕС продължават да са фрагментирани, а надзорните практики на националните компетентни органи не са достатъчно хармонизирани в рамките на ЕС. Всички тези фактори възпрепятстват развитието на интегриран капиталов пазар в ЕС ([2]).

2.4. Стабилните и устойчиви банки благоприятстват растежа. Те осигуряват достъп до финансиране, обработват плащания и улесняват спестовната дейност. В еврозоната те съхраняват депозити на стойност 23 трилиона евро ([3]), през 2021 г. са обработили 114 милиарда безналични плащания ([4]), играят критична роля в борбата с финансирането на тероризма и изпирането на пари, предоставят 70 % от заемите ([5]) и осигуряват заетост на 2,2 милиона души ([6]).

([1]) Съобщение за печата на Съвета, 5 април 2022 г. (https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2022/04/05/council-adopts-conclusions-on-strategic-autonomy-of-the-european-economic-and-financial-sector/)
([2]) „Съюз на капиталовите пазари за Европа: Защо е необходим и как да се постигне?“, МВФ, 2019 г.
([3]) *Източник*: Европейска банкова федерация, 2020 г.
([4]) *Източник*: Европейска централна банка.
([5]) Финансиране на Европа на бъдещето, Европейска банкова федерация, 2020 г.
([6]) EBF факти и данни 2021 г. — Банковото дело в Европа, Европейска банкова федерация, 2020 г.

2.5. Въпреки това резултатите на банковия сектор на ЕС са по-лоши, отколкото на пазарите в други големи икономики, като например Съединените щати (САЩ). От световната финансова криза насам възвръщаемостта на собствения капитал в ЕС е средно 4,3 %, в сравнение със 7,1 % в САЩ ([7]). През 2022 г. пазарната капитализация на най-голямата американската банка беше по-висока от тази на 10-те най-големи банки в еврозоната, взети заедно (462 млрд. евро спрямо 468 млрд. евро), което е по-лошо от положението през 2008 г. ([8]). Европейските банки са загубили позиции на международната сцена, особено в бизнес сегменти като сливания и придобивания, където пазарният дял на 5-те най-големи банки в ЕС е 12 % през 2022 г. (от 25 % през 2010 г.) ([9]), както и в инвестиционното банкиране като цяло, където пазарният дял в ЕС на банките със седалище в САЩ е нараснал от 44 % през 2007 г. на 58 % през 2022 г. ([10])

2.6. Незадоволителните резултати на европейските банки се обясняват с множество фактори. Световната финансова криза и кризата с държавния дълг ограничиха фискалния капацитет на държавите членки, а фискалното пространство на САЩ позволи по-бързо стабилизиране и възстановяване на банковия сектор ([11]). Гъвкавата парична политика в еврозоната сви нетния лихвен марж и рентабилността на кредитната дейност. Освен това свръхкапацитетът, разпокъсаността на пазара и по-слабо развитите капиталови пазари също поставят финансовия сектор на ЕС в неизгодно положение ([12]).

2.7. След световната финансова криза бяха предприети стъпки за укрепване на банковата регулаторна рамка на ЕС въз основа на стандартите Базел III. Бяха предприети и други инициативи и мерки, като например въвеждането на рамка за възстановяване или евентуално преструктуриране на дадена проблемна банка, за да се подобри надзорът със създаването на ЕНМ.

2.8. Европейската комисия също така оценява и подобрява съществуващите законодателни актове. Инициативата за по-добро регулиране, и по-конкретно програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT), която има за цел гарантиране на основани на доказателства политики на ЕС, помага за опростяване и подобряване на законодателството на ЕС и включване на заинтересованите страни ([13]). Програмата REFIT е част от тази инициатива. В рамките на тази мисия Комисията се подпомага от платформата „Готови за бъдещето“, съставена от заинтересовани страни, които изготвят становища, с които по-късно се съобразява Европейската комисия в своите предложения. ЕИСК е представен в групата на заинтересованите страни на тази платформа.

2.9. От 1 март 2023 г. във всички ОВ се извършва проверка на конкурентоспособността, която укрепва инициативата за по-добро регулиране и обхваща четири измерения, а именно функционирането на пазара и начина, по който той функционира по отношение на разходите и ценообразуването; специфичното въздействие върху малките и средните предприятия (МСП); въздействието върху международната конкурентоспособност и въздействието върху капацитета за иновации.

2.10. Европейският парламент извършва първоначални оценки и оценки на изпълнението. В първоначалните оценки се анализират силните и слабите страни на оценките на въздействието, извършени от Европейската комисия на техническо равнище. Оценките на прилагането предоставят на парламентарните комисии преглед на прилагането на законодателен акт, който е част от работната програма на Комисията ([14]).

3. **Общи бележки**

3.1. ЕИСК приветства решението на Европейската комисия да въведе проверка на конкурентоспособността във всички бъдещи политики и законодателни предложения на ЕС, както беше обявено от председателя на Комисията на тристранната социална среща на върха. Комитетът е съгласен и с целта за постигане на стратегическа автономност — способността на ЕС да преследва интересите си, без да разчита твърде много на чужди държави ([15]). При проверката на конкурентоспособността следва да се оцени предварително потенциалното въздействие на предложен регламент и/или последващата ефективност на регламента. В нея следва да се вземат предвид съображенията за устойчивост, които дават възможност за екологичен и цифров преход, и да се оценява въздействието върху иновациите.

([7]) Десет години след световната финансова криза — какво (не) се е променило?, McKinsey Global Institute, 2018 г.

([8]) Banks Daily (https://banksdaily.com/topbanks/Europe/market-cap-2023.html) и National champions now dominate in banking (Националните шампиони понастоящем доминират в банковия сектор), Financial Times, 2023 г.

([9]) European bank M&A activity crashes to 5-year low in 2022 (През 2022 г. дейността по сливания и придобивания на европейските банки пада до най-ниските си стойности за последните пет години), S&P Global Market Intelligence.

([10]) Investment Banking in Europe: where we are and where we are going. Implications for firms, financial institutions and regulators (Инвестиционното банкиране в Европа: положението досега и бъдещи тенденции. Последици за фирмите, финансовите институции и регулаторните органи), Caselli et al, Университет „Бокони“, 2020 г.

([11]) „Without the quick and massive policy response, the Great Recession might still plague the United States“ (Без бързия и мащабен политически отговор Съединените щати можеха все още да са да под бича на Голямата рецесия), *Finance & Development*, декември 2010 г., бр. 47, № 4.

([12]) Understanding the profitability gap between euro area and US global systemically important banks (Разбиране на разликата в рентабилността между банките от еврозоната и американските банки със системно значение в световен мащаб), ECB Occasional Paper Series („Тематични материали на ЕЦБ“), 2023 г.

([13]) „По-добро регулиране: защо и как“, Европейска комисия.

([14]) Вж. например оценката на прилагането на пакета за борба с изпирането на пари за 2021 г., Европейски парламент.

([15]) „Стратегическа автономност на ЕС за периода 2013—2023 г.“, Европейски парламент.

3.2. ЕИСК смята, че е важно проверката на конкурентоспособността да бъде възможно най-изчерпателна, като се вземат предвид въздействията върху предприятията и веригите на доставките, заетостта и условията на труд, както и произтичащите от тях макроикономически въздействия. Задълбочената проверка на конкурентоспособността за всички нови инициативи следва да служи като мярка за контрол, за да се гарантира, че с предложенията се подкрепят повишена конкурентоспособност, повече работни места и устойчив растеж. ЕИСК отбелязва, че проверките на конкурентоспособността във финансовия сектор трябва да спазват изцяло международните стандарти и задължения, като например рамката Базел III.

3.3. За по-силна Европа световната търговия и достъпът до финансови услуги ще продължат да бъдат основен двигател на икономическия растеж. Европейските банки допринасят за успеха на Европа, като дават възможност за разрастване на европейските предприятия или като помагат на чуждестранните да извършват дейност в Европа. Трансграничният достъп до пазара и ефективността на пазара са ключови елементи на световната търговия и просперииращите икономики.

3.4. Същевременно от съществено значение е наличието на стабилна, разнообразна, устойчива и конкурентоспособна банкова система, както и по-голяма автономност в ключови сегменти като инвестиционното банкиране. Структурни фактори като свръхкапацитета, разпокъсаността на пазара и по-слабо развитите капиталови пазари поставят финансовия сектор на ЕС в неизгодно положение. Веригите за създаване на стойност на банковия сектор в ЕС са много по-слабо интегрирани, отколкото в САЩ, в резултат на което банките в ЕС са изправени пред по-силен конкурентен натиск и по-ограничен потенциал за извличане на ползи от икономиите от мащаба.

3.5. ЕИСК отбелязва, че интеграцията на капиталовите пазари в целия ЕС все още е на ранен етап. В резултат на Брексит ЕС загуби 30 % от пазарния си обем ([16]). Капиталовите пазари в ЕС са по-малки, отколкото в САЩ, с 13 % спрямо 45 % от световния пазарен дял ([17]). Въпреки че СКП доведе до съответни ключови политически инициативи, продължават да съществуват големи пречки, като например липсата на хармонизация на режимите за данъчно облагане и несъстоятелност.

3.6. При оценките на въздействието и последващата оценка на политиките на ЕС следва да се вземе предвид въздействието върху дейността на финансовите институции от ЕС, извършващите дейност в трети държави, за да се гарантира, че наложените изисквания не създават неравнопоставени условия на конкуренция по отношение на местните конкуренти.

3.7. Европейската финансова автономност, а именно способността за ефикасна и ефективна подкрепа на реалната икономика на ЕС, е недостатъчна и може да бъде подобрена. Европейските финансови пазари все още се характеризират със силна фрагментация на национално равнище, като спестители и инвеститори са много зависими от националните банкови системи. Наличието на ефективни европейски услуги за корпоративно и инвестиционно банкиране, като например емитиране на дълг и капитал или структурирано финансиране, е важно, като се има предвид рискът чуждестранните банки да прекратят дейността си в Европа в случай на сътресения на пазара, като по този начин се застрашава корпоративният достъп до жизненоважни ресурси.

3.8. Многообразието на банковия сектор на ЕС, включващ банки с различен размер, структури на собственост и бизнес модели, отразява разнообразието на пазара, който обслужва, и допринася значително за неговата устойчивост. Запазването на еднакви условия на конкуренция за всички участници на вътрешния пазар е основен принцип на правото на ЕС и основна предпоставка за запазване на конкурентоспособността на банките в ЕС в страната и в чужбина.

3.9. Липсата на конкурентоспособност на финансовия сектор на ЕС оказва сериозно въздействие върху нашите банки и може да има отрицателни последици в средносрочен и дългосрочен план. ЕИСК разбира, че банковият сектор трябва, както всеки друг, да достигне минимално равнище на рентабилност, за да бъде устойчив в дългосрочен план. Банковите печалби представляват основен източник на капитал, който от своя страна определя капацитета за отпускане на заеми и способността за разпределяне на средства на инвеститорите. Това е от особено значение в момент, когато е необходимо значително финансиране за осъществяване на екологичния и цифровия преход.

3.10. Наличието на финансиране от частния сектор и банките ще бъде от решаващо значение за подкрепата на бъдещи политически инициативи за укрепване на европейската икономика. Прогнозата на Европейската комисия за допълнителните годишни инвестиции, необходими към момента за финансиране на нейните цели за декарбонизация за 2030 г., е в размер на 360 милиарда евро ([18]). В контекст, в който по-голямата част от финансирането на предприятията се осигурява от банките, и в условията на твърде неразвити капиталови пазари и силен сегмент на МСП, банките ще бъдат източник на голяма, ако не и на преобладаващата част от екологосъобразното и цифровото финансиране в ЕС. Като се имат предвид огромните нужди от инвестиции, пред които ще бъде изправен ЕС през следващите десетилетия, от решаващо значение е ЕС да продължи да изгражда СКП и да създаде привлекателно общоевропейско предложение за частни инвестиции от местни инвеститори от ЕС. Последващата оценка на политиките на ЕС следва да оценява въздействието върху инвестициите, винаги въз основа на наличните данни.

([16]) „Implications of Brexit for the EU financial landscape, Financial Integration and Structure in the Euro Area“ („Последиците от Брексит за финансовата среда на ЕС, финансовата интеграция и структурата в еврозоната“), ЕЦБ, 2020 г.
([17]) „Как изглеждат капиталовите пазари в ЕС от другата страна на Брексит?“ New Financial, 2020 г.
([18]) SWD(2020) 176 final.

3.11. ЕИСК отбелязва трудната икономическа среда и предлага бъдещите политики да бъдат с акцент върху растежа и конкурентоспособността, без да се излагат на риск защитата на потребителите и стабилността на финансовите пазари, които трябва да останат ключови политически приоритети.

3.12. В съответствие със становището на ЕИСК относно *„Съюз на капиталовите пазари за хората и предприятията“* ([19]) ЕИСК изразява съгласието си с Европейската сметна палата, която отбеляза, че законодателството в областта на секюритизацията на практика не е помогнало на банките да увеличат капацитета си за кредитиране, особено за МСП ([20]).

3.13. ЕИСК отбелязва, че всички усилия за постигане на съюз на капиталовите пазари, макар и свързани с напредък, досега постигат само частичен успех. Неотдавнашните събития, включително сривът на Crédit Suisse, показват, че е необходимо да се положат повече усилия както на международно равнище, така и на равнището на ЕС, за да се постигнат целите на политиката, формулирани след световната финансова криза. ЕИСК признава, че финансовата стабилност е необходима предпоставка за растеж и конкурентоспособност, тъй като чрез нея се предотвратява поглъщането на публичен и частен капитал за спасителни мерки за фалирали банки и се защитава икономиката като цяло от съпътстващите смущения и страничните щети.

4. **Конкретни бележки**

4.1. ЕИСК подкрепя новата проверка на конкурентоспособността на законодателството на ЕС. Проверката на конкурентоспособността ще обхваща четири измерения: функционирането на пазара и начина, по който той работи по отношение на ценообразуването и разходите; специфичното въздействие върху МСП; въздействието върху международната конкурентоспособност и въздействието върху капацитета за иновации. Въпреки че четирите елемента са от значение за всички законодателни предложения, включително тези, които засягат финансовия сектор, ЕИСК подкрепя съчетаването на измеренията с елементи, специфични за финансовия сектор.

4.1.1. Измерението на функционирането на пазара може да обхване елементи, свързани с поддържането на еднакви условия на конкуренция в рамките на ЕС, за да се гарантира, че банките, извършващи дейност в редица юрисдикции в ЕС, могат да се конкурират при равни условия с местните банки на всеки от своите целеви пазари и обратното. Конкурентоспособността е важна и за международните банки, които извършват дейност в трети държави и се конкурират с местни участници. Освен това елементът на еднаквите условия на конкуренция следва да гарантира, че банките от ЕС са в състояние да се конкурират ефективно с нови участници, като например големи технологични дружества. Въпреки постигнатия напредък по отношение на Акта за цифровите пазари ([21]) и текущия преглед на Директивата за платежните услуги (ДПУ2) ([22]), ЕИСК препоръчва на Европейската комисия да определи областите, в които са необходими допълнителни регулаторни действия, за да се приложи едно и също регулиране и надзор по отношение на всички участници, предоставящи едни и същи услуги. И накрая, измерението, свързано с функционирането на пазара, следва да обхваща елементи на стабилността на финансовите пазари. В рамките на това измерение проверката на конкурентоспособността следва да следи внимателно дали предложеното законодателство допринася за стабилността на финансовите пазари както в ЕС, така и в световен мащаб.

4.1.2. От гледна точка на регулирането на финансовия сектор измерението „въздействие върху МСП“ обхваща елементи, свързани с достъпа до финансиране. Анализите на това измерение биха могли да се основават на съществуващите ресурси, като например шестмесечното проучване на ЕЦБ относно достъпа на предприятията до финансиране (SAFE), наред с другото. ЕИСК препоръчва на Европейската комисия да определи областите, в които допълнителни регулаторни действия биха намалили разходите, които трябва да се обслужват (напр. увеличаване на наличността на данни за МСП, уеднаквяване на режима на несъстоятелност). Във връзка с това ЕИСК отбелязва необходимостта от провеждане на теста за МСП по систематичен и последователен начин.

4.1.3. Многообразието в банковия сектор на ЕС, както по отношение на размера, така и по отношение на моделите на стопанска дейност, допринася за неговата устойчивост и потенциал за иновации. Във връзка с това ЕИСК счита, че всички политически инициативи, насочени към увеличаване на конкурентоспособността на банковия сектор в ЕС, не трябва да пренебрегват необходимостта от запазване на еднакви условия на конкуренция в рамките на вътрешния банков пазар на ЕС и да гарантират, че банките от всякакъв размер са в състояние да се конкурират при равни условия на съответните си пазари. Това предполага пропорционален подход към регулирането, без да се прави компромис с надеждните капиталови изисквания, като същевременно се гарантира, че секторът е винаги под внимателния надзор на единния надзорен механизъм (ЕНМ). Освен това ЕИСК подкрепя международните усилия за постигане на допълнителна хармонизация и рационализиране на регулаторните и надзорните действия, с цел да се направи по-лесно и икономически по-ефективно за участниците на пазара да спазват регулаторните очаквания и да се гарантира съгласуваност с по-широките политически действия.

4.1.4. Накрая, по отношение на измерението, свързано с „капацитета за иновации“, ЕИСК препоръчва да се създаде набор от показатели, които оценяват степента на цифровизация и дълбочината на финансирането, например показатели като трансграничното кредитиране, трансграничните първични публични предлагания, обема на трансграничните инвестиции и процента на дяловото финансиране, привлечено от капиталовите пазари.

([19]) ОВ C 155, 30.4.2021 г., стр. 20.

([20]) Специален доклад 25/2020: „Съюзът на капиталовите пазари — бавно начало към постигането на амбициозна цел“, Европейска сметна палата, 2020 г.

([21]) Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 г. за достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за цифровите пазари) (ОВ L 265, 12.10.2022 г., стр. 1).

([22]) COM(2023) 365 final.

4.2. ЕИСК изразява съжаление, че Комисията не е разработила методология за оценка на съвкупното въздействие на политическите мерки върху конкурентоспособността на ЕС, и призовава Европейската комисия да извършва проверката на конкурентоспособността не само по отношение на отделните законодателни предложения на ЕС, но и по отношение на законодателните пакети и работната програма на Комисията като цяло.

4.3. ЕИСК отбелязва, че проверката на конкурентоспособността е част от рамката за по-добро регулиране и отправя искане за достъп до новия набор от предварителни и последващи оценки на предложения нов регламент. По-специално, част от анализа следва да включва въпросите за това как предприятията от ЕС успешно се конкурират с предприятията по света и как работят в държави извън ЕС в сравнение с местните конкуренти, как финансовите пазари в Европа стават по-интегрирани и способни да привличат предприятия и инвестиции от цял свят и как финансовият сектор подкрепя растежа, като отговаря на нуждите на европейската икономика като цяло.

4.4. ЕИСК взема предвид препоръките от доклада на отдела за предварителна оценка на въздействието (IMPA) на Службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) относно методологията на Комисията за оценка на въздействието ([23]). Статистическите данни, събрани от Отдела за предварителна оценка на въздействието (IMPA), показват, че 29 % от оценените оценки на въздействието, публикувани между юли 2015 г. и декември 2018 г., са счетени за „лоши“ и показват необходимостта от по-задълбочена оценка на социалното и екологичното въздействие, както и от по-последователен анализ на въздействието върху конкурентоспособността на МСП.

4.5. Един от въпросите, повдигнати от IMPA, е свързан със слабата представителност на заинтересованите страни. ЕИСК споделя мнението, че слабото представяне на мненията на заинтересованите страни в оценката на въздействието би могло да ги обезкуражи да участват в бъдещи консултации, което би било в противоречие с бъдещата цел за насърчаване на консултациите на всички равнища на управление.

4.6. ЕИСК насърчава системното събиране, наблюдение и оценка на критични данни, които да се използват по подходящ начин за последващата оценка на дадена инициатива. Комисията би трябвало да изясни използваните методи с оглед запазване на различните цели, качество и отчетност както на предварителните, така и на последващите действия в дългосрочен план.

4.7. Въпреки че мандатите на ЕНМ и други компетентни банкови надзорни органи са ясно насочени към ценовата и финансовата стабилност, макроикономическото въздействие на финансовото регулиране и неговата съгласуваност с по-широките цели на икономическата политика трябва да бъдат надлежно взети предвид в политическата програма на институциите на ЕС, както и при разработването и изпълнението на дейностите по анализ и оценка.

4.8. ЕИСК продължава решително да подкрепя мерките на СКП, които укрепват финансовата стабилност и интеграция на ЕС и надзора на ЕНМ върху значими финансови субекти от еврозоната или група от субекти, които са тясно свързани помежду си. ЕИСК отбелязва, че въпросът за свръхкапацитета продължава да бъде както основна структурна пречка за рентабилността на сектора, така и риск за финансовата стабилност. Както беше посочено от ЕЦБ и Европейския съвет за системен риск, консолидацията не е единственото решение за справяне със свръхкапацитета: банките с незадоволителни резултати трябва също да имат възможност да напуснат пазара по безопасен и организиран начин (чрез несъстоятелност или преструктуриране), без политическа намеса.

Брюксел, 13 декември 2023 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет

Oliver RÖPKE

([23]) Оценка на качеството на оценките на въздействието на Европейската комисия, проучване на Службата на ЕП за парламентарни изследвания, 2019 г.